

**विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व
विशेष मागास प्रवर्गाना लागू करण्यात आलेल्या
प्रगत व उन्नत गटाचे तत्वाच्या (नॉन क्रीमिलेजर)
अनुषंगाने जाती दाखले देण्याचे नमुन्यात घदल
करण्याबाबत.**

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग,
शासन परिपत्रक क्रमांक सीबीसी १०/२००६/प्र.क्र.१५/मावक ५
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०००३२
दिनांक : ३० जून, २००६

वाचा :-

- १) शा.नि. सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी-१०९३/२१६७/सीआर-१४४/१३/१६-ब,
दिनांक २३ मार्च, १९९४
- २) शा.नि. स.क., सां.का. व क्री. विभाग क्र. सीबीसी-१०९४/प्र.क्र.८६/मावक-५,
दिनांक १६ जून, १९९४ व दि. २२ जून, १९९४
- ३) शा.नि. सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी-१०९४/प्र.क्र.६८/१४/१६-ब,
दिनांक १५ जून, १९९५
- ४) शा.नि. स.क., सां.का. व क्री.विभाग क्र.सीबीसी-१०९४/प्र.क्र.८६/मावक-५,
दिनांक ५ जून, १९९७
- ५) शा.नि. सा.न्या., सां.का., क्री. व वि.स.विभाग क्र.सीबीसी-१०/२००१/प्र.क्र.१२०/
मावक-५, दिनांक १ नोवेंबर, २००१
- ६) शा.नि. सा.न्या., सां.का. व वि.स.विभाग क्र.सीबीसी-१०/२००१/प्र.क्र.११७/मावक-५,
दिनांक २९ मे, २००३
- ७) शा.नि. सा.न्या., सां.का. व वि.स.विभाग क्र. सीबीसी १०/२००६/प्र.क्र.१५/मावक ५
दिनांक : ५ जून, २००६

प्रस्तावना :- सामान्य प्रशासन विभाग, दिनांक २३ मार्च, १९९४ च्या शासन निर्णयानुसार केवळ भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड) आणि इतर मागासवर्गाना उन्नत व प्रगत गटाचे (क्रीमीलेअरचे) तत्व लागू केलेले आहे. आता महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा - अनुसूचित जाती / जमाती व विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग आणि इतर मागासवर्ग यांच्यासाठी आरक्षण अधिनियम - २००१ मधील कलम चार पोट कलम २(दोन) च्या परंतुका अन्वये उन्नत व प्रगत गटाचे (क्रीमीलेअरचे) तत्व अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती वगळून निरधिसूचीत जाती (अ) (विमुक्त जाती - अ), भटक्या जमाती (ब), भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड) त्वाचबरोबर इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागास प्रवर्ग या मागास प्रवर्गाना लागू करण्याची तरतुद केली आहे. सदर तरतुद विचारात घेऊन उन्नत व प्रगत गटाचे (क्रीमीलेअरचे) तत्व लागू करण्यासंबंधी खालील प्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत.

शासन परिपत्रक :- आरक्षण अधिनियम २००१ हा अधिनियम अंमलात आणल्याच्या दिनांक २९ जानेवारी, २००४ पासून अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती वगळून निरधिसूचीत जाती (विमुक्त

- अ), भटक्या जमाती (ब), भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड), इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागास प्रवर्ग यांना उज्रत व प्रगत गटाचे (क्रिमीले अरचे) तत्व लागू करण्यात येत आहे.

२. पदोन्नती वगळता ज्या ज्या प्रयोजनाकरिता आरक्षणाचे आदेश लागू करण्यात आलेले आहेत, त्या त्या सर्व प्रयोजनाकरिता क्रिमीले अरचे तत्व लागू राहील व त्याप्रमाणे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील.

३. उज्रत व प्रगत गटाच्या (क्रिमीले अरच्या) मार्गदर्शक तत्वासंबंधात सामान्य प्रशासन विभागाने व विहित उत्पन्न मर्यादेसंबंधात या विभागाने वेळोवेळी काढलेले आदेश विचारात घेण्यात यावेत.

४. संबंधीन शासन निर्णय दिनांक १६ जून, १९९४ मधील मुद्दा क्रमांक ४ खाली, " हे आदेश भटक्या जमाती (क) धनगर व तत्सम जाती, भटक्या जमाती (ड) वंजारी व तत्सम जाती आणि इतर मागासवर्ग यांना लागू राहील" हा परिच्छेद वगळण्यात येत आहे. दिनांक १ नोव्हेंबर, २००१ च्या शासन निर्णय परिशिष्ट "क", "ड" व "इ" नमुने रद्द समजण्यात यावेत.

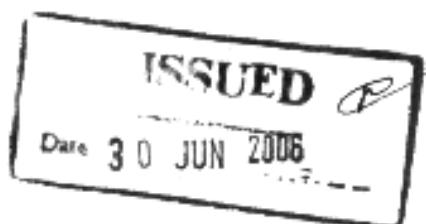
५. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती सोडुन विमुक्त जाती भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग यांना उज्रत व प्रगत गटाच्या तत्वानुसार प्रमाणपत्राचा नमुना परिशिष्ट "क" प्रमाणे राहील. तथापि, फक्त जाती प्रमाणपत्राची मागणी केल्यास त्या उमेदवारास परिशिष्ट "ड" प्रमाणे जातीचे प्रमाणपत्र देण्यात यावे.

६. या विभागाच्या समक्रमांकित दिनांक ५ जून, २००६ रोजी निर्गमित केलेले शासन परिपत्रक रद्द करण्यात येत आहे.

हे शासन परिपत्रक सामान्य प्रशासन विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे. तरी सर्व संबंधित प्राधिकाऱ्यांनी वरील सूचना तातडीने अमलात आणाव्यात.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २००६०७१०९२२४५००५४ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

वित्त नं४
(वित्त वर्चन)

प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

सर्व विभागीय आयुक्त

प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ शाखा / अपील शाखा, मुंबई (पत्राने)

संचालक, समाजकल्याण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

संचालक, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण संचालनालय,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

संचालक, शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

आयुक्त, आदिवासी बिकास विभाग, नाशिक.

संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे.

सर्व मंत्रालयीन विभाग,

त्यांना विनंती करण्यात येते की, उपरोक्त सूचना त्यांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग
प्रमुख / कार्यालय प्रमुख यांच्या निदर्शनास आणाव्यात.

सर्व जिल्हा दंडाधिकारी.

सर्व उप विभागीय अधिकारी (महसूल)

सर्व उप जिल्हाधिकारी

त्यांना विनंती करण्यात येते की, उपरोक्त आदेश त्यांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व
तहसिलदारांच्या निदर्शनास आणावेत.

महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.

सर्व जिल्हापरिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.

सर्व तालुका कार्यकारी दंडाधिकारी.

सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी.

सर्व कार्यासने, सा.न्या., सा.का. व वि.स. विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

निवड नस्ती - मावक - ५.

परिशिष्ट - क

Form of Certificate to be produced by Other Backward Classes, Vimukta Jati (A), Nomadic Tribes (B,C, D) and Special Backward Category and its synonyms belonging to the State of Maharashtra alongwith Non Creamy Layer Status.

PART - A

Documents Verified

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

This is to certify that Shri/Shrimati/Kumari..... son/daughter of ..... of Village ....., Taluka....., District..... of the State of Maharashtra belongs to the.....Caste/Community/Tribe which is recognised as a Other Backward Class/ Vimukta Jati (A)/ Nomadic Tribe (B,C, D)/ Special Backward Category under the Government Resolution No..... dated..... as amended from time to time.

2. Shri/Shrimati/Kumari*.....and/or his/her family ordinarily resides(s) in village ....., Taluka....., District..... of the State of Maharashtra.

3. This is also to certify that he/she does not belong to the persons/sections (Creamy Layer) mentioned in the Government of Maharashtra Gazette, Part-IV-B, dated 29th January 2004, Maharashtra State Public Service (Reservation for S.C./S.T./D.T. (V.J.), N.T., S.B.C. & O.B.C. Act, 2001 and instruction and guidelines laid down in the Government Resolution, Social Justice, Cultural Affairs and Sports & Special Assistance Department No.CBC.1094/CR-86/BCW-V, dated 16th June 1994 and Government Resolution No.CBC.10/2001/CR-111/BCW-V, dated 29th May 2003 as ammended from time to time..

4. This Certificate is valid for the period upto 31/3/..... from the date of issue.

Signature : .....

Sr. No.....

Designation : .....

(With Seal of Office)

Place : .....

Dated : .....

Please delete the words which are not applicable.

Please quote the name of department and specific number and date of Resolution under which the caste/community/tribe has been recognised as O.B.C., V.J., N.T., or S.B.C. by the Government of Maharashtra.

Note:-The term "Ordinarily reside(s)" used here will have the same meaning as in Section 20 of the Representation of the Peoples Act, 1950.

PART - B

5. This Certificate is further extended for the period upto 31/3/_____ from the date of issue.

Signature : .....

Sr. No.....

Designation : .....
(With Seal of Office)

Place : .....

Dated : .....

6. This Certificate is further extended for the period upto 31/3/_____ from the date of issue.

Signature : .....

Sr. No.....

Designation : .....
(With Seal of Office)

Place : .....

Dated : .....

7. This Certificate is further extended for the period upto 31/3/_____ from the date of issue.

Signature : .....

Sr. No.....

Designation : .....
(With Seal of Office)

Place : .....

Dated : .....

8. This Certificate is further extended for the period upto 31/3/_____ from the date of issue.

Signature : .....

Sr. No.....

Designation : .....
(With Seal of Office)

Place : .....

Dated : .....

परिषिक्त - ई

Form of Certificate to be produced by Other Backward Classes, Vimukta Jati (A), Nomadic Tribes (B,C, D) and Special Backward Category and its synonyms belonging to the State of Maharashtra.

Documents Verified

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

This is to certify that Shri/Shrimati/Kumari..... son/daughter of ..... of Village ....., Taluka....., District..... of the State of Maharashtra belongs to the..... Caste/Community/Tribe which is recognised as a Other Backward Class/ Vimukta Jati (A)/ Nomadic Tribe (B,C, D)/ Special Backward Category under the Government Resolution No..... dated..... as amended from time to time.

Shri/Shrimati/Kumari*..... and/or his/her family ordinarily resides(s) in village ....., Taluka....., District..... of the State of Maharashtra.

Signature : .....

Sr. No.....

Designation : .....

(With Seal of Office)

Place : .....

Dated : .....

Please delete the words which are not applicable.

Please quote the name of department and specific number and date of Resolution under which the caste/community/tribe has been recognised as O.B.C., V.J., N.T., or S.B.C. by the Government of Maharashtra.

Note:-The term "Ordinarily reside(s)" used here will have the same meaning as in Section 20 of the Representation of the Peoples Act, 1950.